

GÜMRÜKLER VE ULUSAL GÜVENLİK

Alp GİRAY

Kaçkar Gümrük ve Ticaret Müdürlüğü
Bölge Müdür Yardımcısı

Gümrük İdareleri, ülkemizin bu “insanlık ülküsü” odaklı devlet politikalarına uygun hizmet ve çalışma prensiplerini saha şartlarına ivedilikle uyarlayarak önemli görevleri üstlenen ve katkı yapan bir kurum özelliği taşımaktadır.

Devlet politikalarımızın usul ve esasları kapsamında; Savaş, deprem, sel, salgın hastalık, kıtlık ve benzeri afet durumlarında; kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, üniversiteler, Kızılay ile kamu yararına çalışan dernek ve vakıfların gönderecekleri insani yardım malzemelerin İhracat Rejimi Kararının 3 üncü maddesinin (e) bendine istinaden, karşılığında yurt dışından bir ödeme yapılmaksızın yurt dışına mal çıkarılması 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun “Müsteşarlık, gerektiğinde ihraç eşyasının cinsine, niteliklerine ve ihracatın özelliğine göre ihracatın daha kolay yapılmasını sağlayacak usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.” hükmünü içeren 150 inci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde, Bedelsiz İhracat Tebliği’nin 2/e maddesi kapsamında bedelsiz olarak gönderilecek insani yardım malzemelerinin yurt dışına çıkışı işlemlerini, Türkiye Gümrük Bölgesindeki kriz hali nedeniyle 29.09.2009 tarihli 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca bir kamu kuruluşuna veya kamu kuruluşları tarafından yetkili kılınan kuruluşlar adına gönderilen yardım malzemesine ilişkin gümrük işlemlerinin, hızlı ve etkili bir şekilde yürütülebilmesi işlemlerini, Türkiye’ye sığınan

Hakan ÜLKER

Gümrük Muayene Memurları Dernek Bşk.

Suriyeli mültecilere dağıtılmak üzere dünyanın birçok ülkesinden hibe yoluyla insani yardım malzemeleri gönderildiği, bu malzemelerin 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının genel amaçlarla serbest dolaşıma sokulan diğer eşya ile kriz hallerinde zarar görenlere gönderilen eşyaya ilişkin hükümleri dahil insani yardıma ilişkin devlet politikalarımızın etkin ve zamanında, yerinde kullanımı için çalışan bir kurum ve personeli olmanın da sorumluluğunu taşımaktadır.

Artık dünya ticareti kuralları serbestliğinden devlet çıkarları önceliği gözetilerek yaklaşımlarının icra edildiği ve buna uygun gümrük kurallarının işlerlik kazandığı yeni bir süreçtir bu tanımlamalar ve kurallar.

Türk Gümrük İdareleri günümüzde sadece ticaret esası değil zaman içerisinde ortaya çıkan gereklilikler sonucu hudut kapılarımızda bölge ve küresel koşulların tetkik edilerek ülke menfaatleri gözetilerek buna uygun ulusal güvenlik tedbirleri içeren gümrük işlemleri ifa edilmektedir. Türk Gümrük idareleri ve personeli, ticaret temelli politikalardan güvenlik temelli politikaların farkındalığı ile devlet politikalarımız doğrultusunda ulusal güvenlik yaklaşımı ile işlemler sürdürebilen bir kurum olma özelliği taşımaktadır.

Güvenlik, var olma ve varlığı sürdürme ile doğrudan ilintilidir. Güvenlik ile ilgili hususlar sadece belirli kurum ve kuruluşların sorumluluk ve kapsamı alanı ile sınırlı kalmamalıdır. Günümüzde “güvenlik” sistemin büyük bir alanını kapsamına almaktadır. Güvenlik sadece askeri ve polisiye olmanın dışında sağlık, çevre, dış ticaret ve gümrükler dahil hemen hemen her alana nüfuz edebilen bir özelliği bulunmaktadır. Güvenliğiniz ne ölçüde gerçekçi anlamda güçlü yapılandırılmış ise kurumlarımız, ekonomimiz ve nihayetinde demokrasimizin de o denli güçlü olduğu bir ülke söz konusu olacaktır.

Kara sınırlarımızın uzunluğu 2 949 km ve kıyı sınırlarının uzunluğu ise 7 816 km olan Türkiye’nin toplam sınır uzunluğu 10 766 km olup zor bir coğrafyada bulunmaktayız. Irak ile 384 km Suriye ile ülkemizin 911 km lik sınırı mevcut olup bir yanda bu sınırlarda yasadışı organizasyonlar, terör gruplarının yer edindiği/ edindirildiği bir sınır hattına dönüştürülme hareketleri yaşanırken diğer yanda bu karmaşanın yaratıldığı tehdit ve tehlikelere karşı milyonlarca savaş mağdurlarının güvenli ortamlarda yaşamlarına imkanlar yaratma adına tüm imkanların seferber edilip, çaba sarf edildiği bir ülkedir Türkiye Cumhuriyeti.

Gümrük İdarelerimiz, iç karışıklıkların ve yasadışı oluşumların mevcut olduğu Suriye başta olmak üzere diğer ülkelere yapılacak transit işlemlerinde kimi tespitlerde mezkur maddelerin çift kullanımlı malzeme ve teknolojiler yada hassasiyetler kapsamında roket yakıtı, patlayıcı ya da patlayıcı yapısında muhtemel kullanılabilir olma ihtimalleri, iç karışıklıkların olduğu ülke yada ülkelere sevk edilmesi sonrasında bahse konu ülkelerdeki mevcut konjonktür ve güvenlik ortamı nedeniyle kontrolünün sağlanmasındaki güçlükler, transite konu çifte kullanımlı malzeme ve teknolojilere konu olabilecek hassas

verilmemesi şeklinde güvenlik temelli politikalar nihayet gümrük idarelerinin çalışma konusu kapsamına girmiş bulunmaktadır.

Türk Gümrük idareleri ulusal güvenliğe tehdit unsuru taşıyabilecek eşya ve sevk ülkeleri konusunda devlet politikalarını yakından izleyen ve ticari politikalar kapsamında bir yasaklık ve kısıtlama olmamasına rağmen devlet politikalarına bir hanel getirmemesi açısından kimi eşya ve kimi ülke sevk konularında müteyakkız olmaları gereken bir pozisyonda olduklarının farkındalığı da önem taşımaktadır.

Mevcut işleyiş ve müteyakkız pozisyonun e-gümrük ile de

mevzuatının gümrük idarelerince hakkıyla idare edebilmek oldukça zor bir uğraştır. Bu zorluklara, olumsuzluklarla ve kaçakçılıkla mücadele ile yasal ticaretin sürdürülebilirliği sarkaç etkisinde birleştiği zaman elbette daha da artmaktadır. Bunca kompleks işlemlere rağmen gümrük idarelerinin ve personelinin çabalarını da unutmamak hakkını vermek gerekir.

Bir devlet politikası içinde gümrüklerin detaylandırılıp yapılandırılması, başta ulusal güvenlik olmak üzere, yeni dinamik dış ticaret ve gümrük yaklaşımları kazanımları ile uluslararası alanda ülkemizin geleceği yakalayabilecek ve refah düzeyimizi artıracak fırsatlar sunabilme özelliği taşımaktadır.

Ulusal Güvenlik yaklaşımları gümrükler için göz ardı edilmemelidir. Gümrükler, ulusal güvenlik konusunda benden başka kurumlarda var yaklaşımla hareket etme konumunda olmamalıdır. Çünkü ulusal güvenlik varlığımız için önemlidir. Çünkü bizler gümrük çalışanları olarak bu ülkenin bir

Bizler gümrük teşkilatının personelleri olarak gümrük idarelerinin sadece ticaret alanı ile ilgili ve sınırlı değil, ulusal güvenlik kapsamında da görev ve sorumluluğu olduğunu en iyi şekilde algılayan ve bu alının tüm teşkilatta yer alması için çabalayan ve bu kapsamda mevcut iş ve işleri değerlendiren bir anlayışla hareket etmekteyiz.

malzemelerin son kullanıcısının tespitindeki zorluklar, başta Suriye sahasındaki Suriye/Şam rejimi ve YPG/PYD/PKK, DEAŞ benzeri vekalet terörist yapıların Türkiye içerisindeki terör faaliyetleri kapsamında bahse konu maddeleri, el yapımı patlayıcı (EYP) olarak veya bombalı araç eylemlerinde de kullanma ihtimali nedenleriyle bahse konu eşyalar Suriye başta olmak üzere diğer ilgili ülkelere de sınır kapılarında gümrük hizmeti verilmemesi ve ilgili tehdit unsuru olabilecek mezkur eşyaların ülkemiz üzerinden transit geçişine izin

işlemlerin tesis edilebilmesi halinde güçlü bir kuruma dönüşmüş gümrük idareleri güçlü bir Türkiye içinde mutlak katkı sağlayacaktır.

Gümrüklerin dış ticaret ve gümrük işleyişi açısından sırf bugüne mahsus olmayan yapısal sorunları bulunmaktadır. Bu yapısal sorunların üstesinden gelmenin çaresi ise belli başlı temel ilkelerin farkında olmak ve elbette başta devlet kurumu ilkelerine hassasiyetle riayet etmekten geçiyor.

Bu kadar çok ve kompleks dış ticaret işlemlerinin, kurum ve

parçasıyız. Çünkü bu ülkenin parçası olmak sorumluluklarında farkında olması gerekliliğini ortaya koymak demektir. Ulusal güvenlik konularının, gümrük ve dış ticaret açısından sorumluluk alanı kapsamında olmadığı ve başka kurumlarda var anlayışıyla hareket edilmemesini de gerektirir. Çünkü Yaşadığımız ülkeye ve milletimize karşı sorumluluklarımız var. Çünkü biz bütün milletin hizmetinde olmanın ne demek olduğunu önemi ve bilinci içindeyiz. Ve Çünkü Biz Bu Ülkeyi Çok Ama Çok Seviyoruz. Vesselam...